

ljivi mojstri, vse je moral oskrbeti najmlajši mojsterček. Klicali so ga, kadar se je kateremu zljubilo. Najhujše je združni predsednik kazal svojo oblast do najmlajšega zadružana. Ukazal mu je, kar more ukazati gospod svojemu slugi, in pošiljal ga je, kamor se mu je zdelo. Če je združga imela sejo, vabil je najmlajši mojster osebno zadružane. Če je prišel ptuj pomočnik v mesto, moral je ponj na rokodelsko ostajo in voditi ga okrog vseh mojstrov. Če je kak zadružan umrl, veleval je k pogrebu, hodil k „očetu“ po mrtvaški združni prt in oskrboval vse potrebne stvari za pogreb. Če so si mojstri privoščili po svojih sejah kupico sladkega vinca, moral je najmlajši mojster ponj v gostilne in nositi na mizo. Zato si pač lahko mislimo, kako željno je vsak najzadnje sprejeti mojster pričakoval praznika sv. Rešnjega Telesa, ko so se sprejemali novi mojstri v združgo.

Naš Matija Žlebnik je bil torej tisto leto najmlajši mojster.

Toda slastij zakonskega stanú ni dolgo užival. Žena Antonija mu je umrla čez nekaj mesecev na sušici. Bil je torej mlad vdovec. Sreča je bila zanj, da je imel brata Gregorja, ki se je pri njem učil in bil nekaj mlajši od njega. Ta mu je pri rokodelstvu dosti zalegel, dasi sta si bila vedno v laséh. Gregor bi bil namreč rad že postal samostojen, toda brat ga ni hotel potrditi za pomočnika.

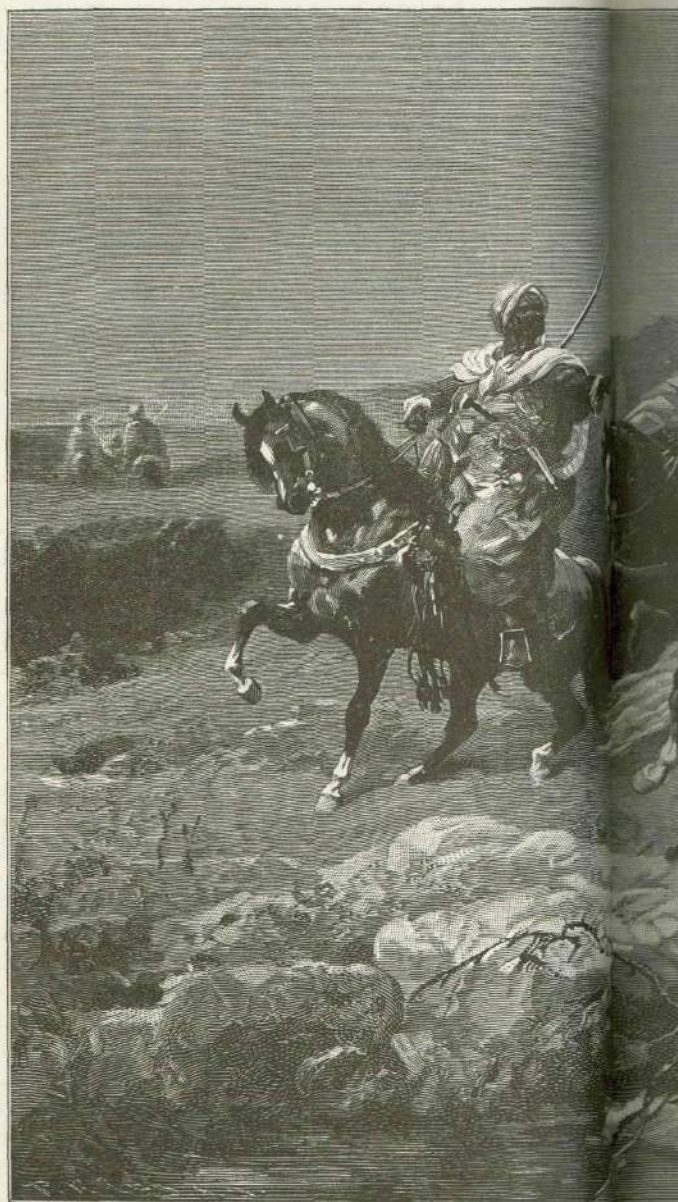
Po smrti svoje žene bi si bil Žlebnik moral poiskati drugo tovarišico. Po pravilih črevljarske združge bi se bil moral ženiti pri črevljarskih devicah in po nasvetu mojstrov vzeti v zakon sestro rajne žene, mlajšo Ano. Toda Žlebniku se je prav malo mudilo za ženitev. Ana je bila sicer trdnejšega zdravja kakor njena sestra, čednejšega obraza, toda bila je grbasta. Zato pa najmlajši mojster ni kaj rad slišal o grbasti nevesti in gluh je bil za svarila črevljarske združge. Mojstri so mu sicer hvalili Ano kot dobro gospodinjo, toda Matija si je mislil le svojo. Slutil je, da se mu ne obeta nič dobrega, ako ni poslušen mojsterski združgi. Marsikdo ga je pomiloval, ker mu je tako malo na žlahti pri „očetu“ črevljarske združge. Celó nehvaležnost so mu očitali, češ, da se ima le mojstru Weissu zahvaliti za to, kar je.

Toda Žlebnik je molčal, opravljal potrpežljivo svoj posel in čakal boljše bodočnosti.

Bil je pa podjeten mož, jako marljiv in bistre glave. Zato je bil sprejet še tako mlad v mojstersko združgo, in združani so se trdno zanašali nanj. Zlasti oče Adam Weiss ga je ljubil kakor svojega sina, in ker je bil ob njem mestni notranji svetovalec — katerih je bilo le dvanajst — priučil se je Žlebnik pri

njem še marsikaj drugega, kakor delati črevlje. Prijatelj Peter Otava pa mu je vcepil tudi lju-bezen do materinega jezika, kar je bilo takrat že kaj posebnega. Celó nekaj latinskega in laškega je znal lomiti, česar se je bil naučil deloma v šoli, deloma po svetu. Zato ni čuda, da so ga pri zadnji volitvi o sv. Jakopu izvolili za vnanjega svetovalca, kakoršnih je bilo štiriindvajset v celem mestu — za mladega moža ne navadno odlikovanje!

Sedaj pa se je jela mahoma krhati njegova upapolna bodočnost. Oh, tako nagajivo se obrača človeška sreča kakor mlinsko kolo na vodi! Pred

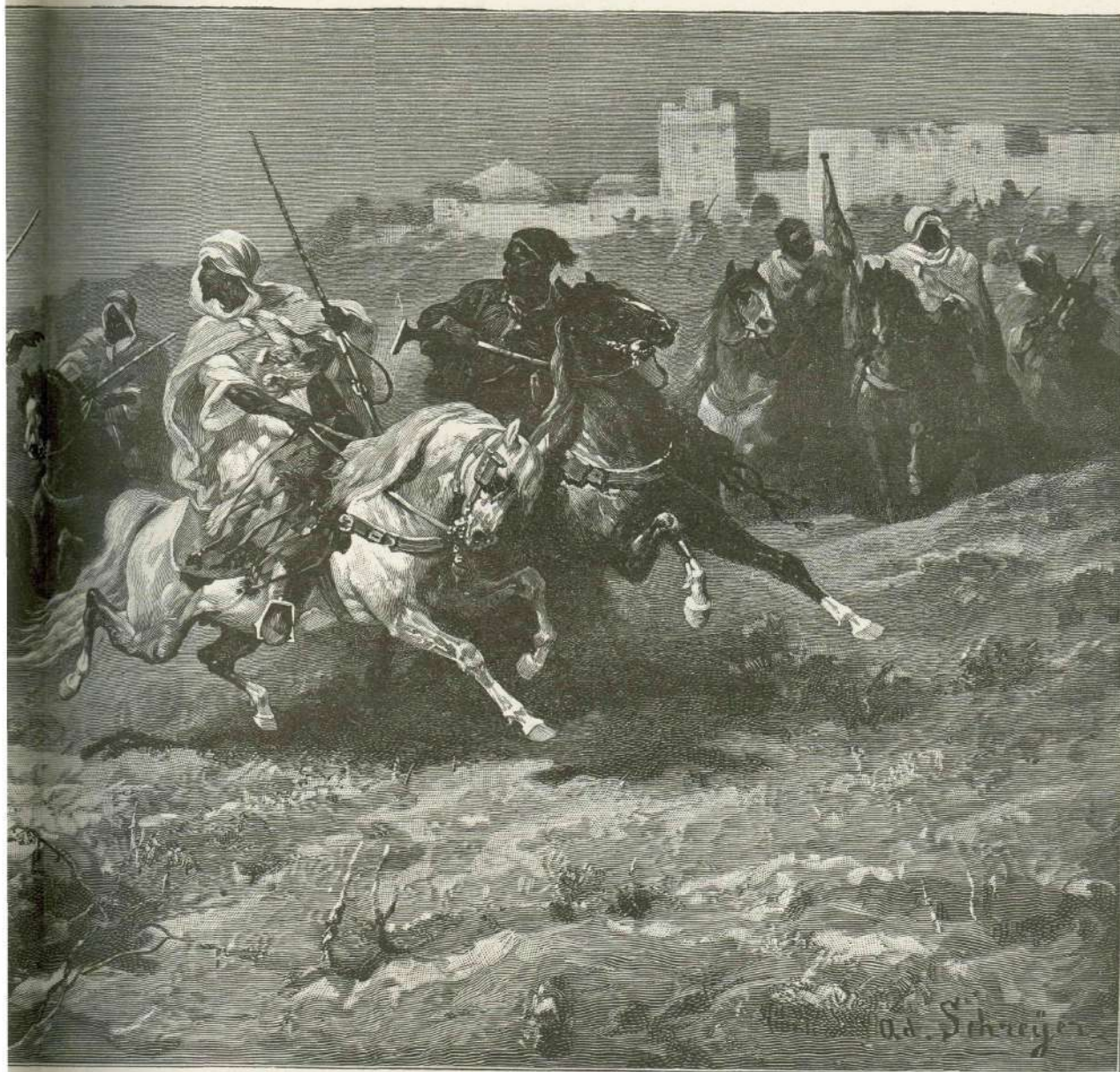

pol letom je bil še tako češčen, sedaj pa se naglo zbirajo nad njegovo glavo pogubni oblaki. In vse to zaradi — ženske! Že je mislil, da mu je sreča priklenjena na njegovo hišo, toda vlomila je vanjo koščena žena in odnesla mlado življenje hišne gospodinje. Mojstri so ga jeli pikati, tast se je držal napeto, ljudje so se mu posmehovali, le na lesenem pomolu onkraj vode se mu je še smehljala sreča opoteča. Z večrajšnjim dnem pa naj je tudi ta odplula doli po Ljubljani?

Tako nekako je premišljal osameli najmlajši mojster po odhodu svojega prijatelja.

II.

Že je bil dober mrak. Ulice so se izpraznile, in celó na živahnem Črevljarskem mostu je bilo tiho. Barake mesarske so bile zaprte in tu pa tam se je še prikazal kak ponočevalec, zavrt v gorko obleko. Samo tam od Tranče niso prenehali zamolkli glasovi stokajočih jetnikov. Nekako neprijetno je to javkanje zbudlo mlado vdovo Tramterico, ki je hitela izpod obokane Tranče na Črevljarski most. Najbrže si je domislila, da utegne tudi ona zaradi detomora tu gori med hudodelci poiskati si novega stanovanja.

Sejh ide na boj. (Slikal Ad. Schreyer.)